ních, to jest hlavních a nových částí budovy, že byly podle stavebního výměru takového rázu, že dům hrozil sesutím, že majiteli domu bylo přikázáno, aby ihned započal s těmito adaptacemi, jinak že budou provedeny na jeho náklad, tedy že šlo o přestavbu také v technickém smyslu podle § 25 zákona ze dne 10. 4. 1886, č. 40 ř. z., což ostatně stěžovatelé uvádějí sami ve své stížnosti, pravíce, že domek postaven byl už od původu vadně, takže nedosáhl stavebního schválení, že stavba byla obývána bez úředního povolení, pak nelze pochybovati, že přestavba, o kterou jde, byla taková, jakou má na mysli § 31, č. 1. zákona o ochraně nájemníků (č. 85-24), totiž taková, že teprve jí bylo umožněno obývání, tedy že jí byly nákladným způsobem opatřeny nové obyvatelné místnosti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. února 1925, č. R I. 111/25. *R. v. z. s. Dr. Grešl.*

I v tom případě, když byl nárok na vrácení pojistných premií (premiových reserv) při zániku pojištění přikázán exekučně osobě třetí k vybrání, nelze ho proti pojišťovně uplatňovati (§ 25 odst. 3. novely k zákonu ze dne 5. února 1920 č. 89 sb. z. a n.).

Manželce pojištěnce pensijního ústavu průmyslu cukrovarnického byla pro dlužné alimenty za 10 měsíců v částce 2500 Kč povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání nároků na vrácení premií v částce ± 3000 Kč, na jichž vrácení její manžel po zrušení pensijního pojištění měl nárok.

Žaloba podaná vymáh. věřitelkou, manželkou pojištěnce, na zaplacení částky 2500 Kč, na pensijní ústav průmyslu cukrovarnického byla soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem pak z těchto důvodů zamítnuta:

Dovolání, uplatňující pouze dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. vytýká rozsudku odvolacího soudu, že nesprávně posoudil právní povahu pojištěncova nároku na vrácení pojistných premií (premiových reserv) při zániku pojištění, pokud tento nárok jest podmíněn zvláštním ustanovením, totiž, že může býti uplatněn toliko pojištěncem samým (§ 18 č. 3 a § 24 č. 3 stanov pens. ústavu cukrovarnického průmyslu v Praze, jako náhradního ústavu ve smyslu § 64 ve znění zák. ze dne 5. února 1920 č. 89 sb. z. a n.). Z dotčených ustanovení stanov (§ 18 č. 3 a § 24

č. 3), jsoucích v úplném souhlase s předpisem § 25 č. 3 novely k zákonu o pojištění zřízenců ze dne 5. února 1920 č. 89 sb. z. a n., plyne, že sporný nárok jest tu vázán na osobu pojištěncovu v ten způsob, že nikdo jiný nemůže ho uplatniti. Je tedy jedině pojištěnec sám oprávněn žádati vrácení zaplacených premií (premiových reserv). Toto požadovací právo jest ryze osobním právem pojištěncovým, jak již odvolací soud správně zdůraznil. Zákonným důvodem vázanosti požadovacího práva na osobu pojištěncovu byla skutečnost, že pojištěnec uplatněním nároku na vrácení premií (premiových reserv) zbavuje se vlastně veškerých výhod, kterých pojištěním by se mu mohlo dostati (získaných již pojistných čák na určité pojistné dávky podle §§ 2, 8 a 14 stanov).

Vyhradil-li zákon pojištěnci samotnému právo o vrácení premií žádati, ponechav jeho vlastnímu rozhodnutí, chce-li tohoto, pro něj nejméně příznivého nároku z pojištění použíti, vyloučil tím zároveň, aby osoby třetí proti vůli pojištěncově nebo bez jeho souhlasného projevu mohly o tomto jeho osobním oprávnění rozhodovati, což zjevno také z ustanovení, jímž zákon výslovně vylučuje z tohoto práva požadovacího i dědice pojištěncovy (universální sukcesory) s výhradou, že nárok přechází na ně jen tenkráte, byl-li již pojištěncem uplatněn (§ 25 odst. 3. zákona ze dne 5. února 1920 č. 89 Sb. z. a n. a § 18 č. 3 a § 24 č. 3 stran žalovaného pensij. ústavu).

Zákonnému omezení požadovacího práva na osobu pojištěncovu nepříčí se ani ustanovení § 19 a) cís. nař. ze dne 25. června 1914 č. 138 ř. z. a s nim souhlasící § 15 stanov žalovaného pens. ústavu, které pro zákonné výživné připouštějí převod a zabavení čák a nároků z pojištění plynoucích poněvadž těmito ustanoveními podmínka osobního požadování nároku pojištěncem vyloučena nebyla.

Pokud tedy pojištěnec neprojevil své určité vůle vůči pojišťovně (arg. výraz »uplatniti«), že žádá výplatu pojistných premií (premiových reserv), nelze nárok tento proti pojišťovně realisovati a nemůže do té doby býti ani předmětem postupu nebo zájmu a nepřechází ani na dědice.

Nemůže proto ani žalobkyně, jako vymáhající věřitelka, které byl sporný nárok exekučně k vybrání přikázán, svým prohlášením nahraditi zákonem výslovně požadovaný osobní projev pojištěncův, ježto by se to příčilo jasnému předpisu zákona.

Práva, která dovolání vyvozuje pro žalobkyni z ustanovení § 308 e. ř., nemohou se vztahovati na případ, v němž možnost

realisace nároku jest závislou, ano přímo podmíněnou dřívějším osobním uplatněním (požadováním) nároku dlužníkem, jako v případě tomto, v němž zákon zajišťuje v zájmu veřejném sociální ochranu nárokům pojištěncovým proti újmám, které by mu mohly býti způsobeny zásahem osob třetích do jeho ryze osobního práva, kdyby směly bez jeho vůle samy požádati o vrácení pojistných premií (premiových reserv).

Bylo-li v tomto případě zjištěno, že oprávněný pojištěnec dosud nároku svého na výplatu premií (reserv) neuplatnil, není tu zákonného předpokladu pro vymáhání nároku na vrácení jejich proti žalovanému pensijnímu ústavu a odvolací soud posoudil i s právního hlediska věc bezvadně, když potvrdil rozsudek stolice prvé, žalobu pro tentokráte zamítající.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 10. března 1925 čj. Rv I 76/25-1. *R. v. z. s. Doležal.*

Ustanovení smírčího soudu ve stanovách spolku má stejný význam jako dohoda stran o příslušnosti určitého soudu nebo o rozhodčím a musí tudíž námitka nepříslušnosti řádného soudu býti vznesena nejpozději při prvním roku, resp. při prvním ústním jednání. — Pojaly-li oba nižší soudy do rozsudku shodné rozhodnutí, jímž se příslušnost dovolaného soudu uznává, není přípustné dovolání této otázky se týkající (§ 528 c, ř. s.). Požadování poplatků za neodebrané inserty ve spolkovém časopise nepříčí se dobrým mravům.

Žalovaná byla členem spolku a zavázala se reversem mimo jiné otisknouti ve spolkovém časopise několik insertů podle předem stanovené sazby.

Proti žalobě spolku na zaplacení členského a inserčního příspěvku namítala nepříslušnost okresního soudu, ježto pohledávka žalujícího spolku podle výtahu z knihy činila 5100 Kč, a ona se slevou 100 Kč nesouhlasí, ve věci samé pak tvrdila, že požadování poplatku za inseráty, které žalovaná nemajíc jich potřebu nedala otisknouti, příčí se dobrým mravům.

V odvolání pak uplatnila žalovaná kromě toho námitku nepřípustnosti pořadu práva ve smyslu § 42 j. n., k níž nutno přihlédati ex officio, protože ve stanovách spolkových jest pro spory mezi spolkem a členy určen smírčí soud.

Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří instancí.